

สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
The condition of strategic management of opportunity expansion school
under Lampang primary education service area office 2

กนกพล นุระธนะ
Kanokpon Nuratana
สันติ บุรณะชาติ
Santi Buranachat
มหาวิทยาลัยพะเยา
University of Phayao
E-mail: Kanokponnuratana@gmail.com

Received: 18 April 2024; Revised: 9 June 2024; Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกันและจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สภาพการบริหาร, การบริหารเชิงกลยุทธ์, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study the conditions of strategic management of opportunity expansion school under the office of lampang primary education service area office 2. The comparison of the condition of strategic management of opportunity expansion school under lampang primary education service area 2 classified by school size, educational level, and work experience. The population of this research was educational institution administrators and department heads in schools that expanded educational opportunities, totaling 127 people. The instruments used were a rating scale questionnaire. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and one-way ANOVA.

This research aimed at 1) The condition of strategic management of opportunity expansion school under lampang primary education service area office 2, was overall at a high level. The biggest topic was strategy implementation. Next was strategic planning, environmental analysis, and strategic evaluation and control. 2) The comparison of the condition of strategic management of opportunity expansion school under lampang primary education service area office 2, classified by school size and educational level. Overall, there are no significant differences. The comparison of the condition of strategic management of opportunity expansion school under lampang primary education service area office 2, classified by work experience, had different statistical significance at level 0.05.

Keywords: condition of management, strategic management, opportunity expansion school

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยเกิดปัญหาหลายๆ ด้าน และโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องตลอดเวลา และเกิดการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติทั้งทางกายภาพ ทางสังคมและทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน โดยเฉพาะการศึกษาไทยในโลกยุคเปลี่ยนผ่านการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป จนมาถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทันด่วนคาดการณ์ได้ยากเป็นความท้าทายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพที่กระทรวงศึกษาธิการมีการขับเคลื่อนการศึกษาไทยอย่างสอดคล้องกับที่รัฐบาลไทยได้พยายามอย่างมากในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเพิ่มการสนับสนุนให้กับโรงเรียนและดำเนินการปฏิรูปการศึกษามาโดยตลอด การขับเคลื่อนทิศทางการศึกษาของประเทศเพื่อการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนด วิสัยทัศน์ของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพในระดับมหภาคอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมความเสมอภาค ความหลากหลายโดยแผนงานทางการศึกษา โครงการและกิจกรรมทางการศึกษาล้วนส่งผลต่อปฏิรูปการศึกษาให้เกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทำให้เห็นภาพของการจัดการศึกษาไทยในโลกยุคเปลี่ยนผ่านได้อย่างชัดเจน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2566) แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาไทยเกิดปัญหาคุณภาพการศึกษา คุณภาพชีวิต ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีการขยายตัวของชุมชน และมีการเปิดกว้างทางด้าน

การศึกษา ทุกคนมีสิทธิ์และสามารถเรียนตามความต้องการของตนเอง และได้การเปิดกว้างทางการศึกษา ทำให้เกิดปัญหานักเรียนลดลง และอัตราการเกิดของประเทศที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาหลายๆ แห่งประสบปัญหาเรื่องผู้เรียนที่ลดลงโดยสภาวะการศึกษาประเทศไทยมีอัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ที่ในระดับมาก หากเทียบกับระดับมัธยมแล้วยังอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าเป้าหมายและทำให้อัตราเด็กนอกระบบ การศึกษาสูง และมีเด็กออกกลางคันการจัดการศึกษาไทยในโลกยุคเปลี่ยนผ่านเพื่อการพัฒนาผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องวิเคราะห์ปัจจุบันและคาดการณ์อนาคตโดยมีการกำหนดทิศทางและการปรับเปลี่ยนการจัดการ การศึกษาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการใช้ชีวิตการประกอบ อาชีพในอนาคต และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ต้องเผชิญกับความท้าทายในยุคของการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้อยู่ รอดได้อย่างยั่งยืนการก้าวเข้าสู่โลกยุคเปลี่ยนผ่านไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาเท่านั้นแต่เกิด จากการเปลี่ยนแปลงของความก้าวหน้าทางวิทยาการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (คณะกรรมการอิสระเพื่อการ ปฏิรูปการศึกษา, 2561)

ทั้งนี้การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีกลยุทธ์โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายนอก และความต้องการของชุมชนและสังคม การวางแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาจึงเน้นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ สภาวะการณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามด้านต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการ วางแผนและจัดทำวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการพัฒนางานสถานศึกษาพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูป การศึกษาไทยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องการระดมทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า การกระจาย อำนาจหรือความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาไปให้หน่วยงานระดับจังหวัดและท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นตามแนว ทิศทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2545) และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2553) การแก้ไขปัญหาคอขวดของ การศึกษาของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในต่างจังหวัด และมีสถานศึกษาหลายๆ แห่งในต่างจังหวัดประสบ ปัญหา และกระทรวงศึกษาธิการได้มีการบริหารจัดการได้ออกนโยบายต่าง ๆ การขับเคลื่อน กฎหมาย การศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนให้เกิดการยกระดับในทุกด้านของการศึกษา และมอบหมายภารกิจสำคัญกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้กับสถานศึกษาได้บริหารจัดการหน่วย โดย นำนโยบายมาปฏิบัติและบูรณาการเข้ากับการบริหารของแต่ละพื้นที่ โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ใต้ภายใต้การ กำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนในระดับการศึกษาภาคบังคับ มี สถานศึกษาในสังกัด 28 โรงเรียน บริหารงานนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น ให้สามารถ จัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม โดยพบปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษาที่เกิดขึ้น 1) ปัญหาของระบบการศึกษาของไทยมีความ ซับซ้อนสูงและมีองค์ประกอบในการจัดการหลายด้าน ทั้งในด้านการเชื่อมโยงกันระหว่างภาครัฐองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน 2) คุณภาพของการศึกษาต่ำ จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนทั่วประเทศพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก 3) ความ เหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง พบว่าคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ม.3 ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับที่สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมากในทุกรายวิชา และ 4) การใช้ทรัพยากรทางการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ 5) ผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาและออกกลางคันให้กลับมาสู่ระบบการศึกษาและได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2, 2565)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เพื่อได้ข้อมูลสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้แก้ไข้ปัญหาในสถานศึกษา และนำไปกำหนดแนวทางและกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคม เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 127 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ติดต่อวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เพื่อนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามผ่าน Google form

2) นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถาม และใช้ค่าเฉลี่ย (S.D.) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}$) นำมาประเมิน แปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของ ค่าเฉลี่ย และการแปลความหมาย

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการใช้ Independent Sample t-test

3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการใช้ Independent Sample t-test

4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการใช้ One-way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำนวน 127 คน ได้รับกลับมา 127 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) n=127	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	48	37.8
โรงเรียนขนาดกลาง	79	62.2
2. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	79	62.2
สูงกว่าปริญญาตรี	48	37.8
3. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	3	2.4
5 – 10 ปี	8	6.3
11 – 15 ปี	21	16.5
16 ปีขึ้นไป	95	74.8

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ในภาพรวม

การบริหารเชิงกลยุทธ์	n = 127		การแปลผล	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร	4.29	0.43	มาก	3
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.37	0.44	มาก	2
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.42	0.46	มาก	1
4. ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์	4.18	0.50	มาก	4

รวม 4.32 0.39 มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.44) ด้านการประเมินสถานะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒិการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารเชิงกลยุทธ์	ขนาดของโรงเรียน				t	P
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการประเมินสถานะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร	4.09	0.38	4.42	0.40	-4.573	.396
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.14	0.45	4.51	0.36	-5.006	.802
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.19	0.43	4.56	0.42	-4.769	.573
4. ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์	3.99	0.51	4.30	0.46	-3.503	.085
รวม	4.10	0.39	4.45	0.33	-5.293	.465

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ต่างกัน

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การบริหารเชิงกลยุทธ์	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการประเมินสถานะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร	4.22	0.41	4.40	0.42	-2.465	.537
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.27	0.43	4.51	0.40	-3.094	.796
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.40	0.47	4.44	0.43	-0.435	.196

4. ด้านการควบคุมและประเมินผล กลยุทธ์	4.12	0.46	4.28	0.54	-1.757	.326
รวม	4.25	0.39	4.41	0.36	-2.214	.303

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ต่างกัน

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารเชิง กลยุทธ์	ประสบการณ์การทำงาน								F
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		11 - 15 ปี		16 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการประเมิน สภาวะแวดล้อม ภายนอกและภายใน องค์กร	3.50	0.16	3.93	0.26	4.06	0.27	4.39	0.40	11.671**
2. ด้านการวางแผน กลยุทธ์	3.16	0.68	4.01	0.12	4.08	0.26	4.50	0.37	23.048**
3. ด้านการนำ กลยุทธ์ไปปฏิบัติ	3.29	0.38	4.40	0.33	4.15	0.34	4.51	0.42	12.271**
4. ด้านการควบคุม และประเมินผล กลยุทธ์	2.89	0.16	4.09	0.40	3.95	0.39	4.28	0.46	11.865**
รวม	3.21	0.21	4.11	0.23	4.06	0.25	4.42	0.34	20.392**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างกันผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) สรุปได้ว่าบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี, 5 – 10 ปี, 11 - 15 ปี, และ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลำปาง เขต 2 แตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

อภิปรายผล

จากสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมาคือด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการบริหารงานที่มุ่งพัฒนาการศึกษาจึงทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการวางแผนการตัดสินใจในการปฏิบัติการแนวทางในการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทพื้นที่เพื่อปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของสถานศึกษาเพื่อช่วยให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่วางแผนไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภัสภรณ์ มูลสิน (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ละม้ายแข และทัศนะ ศรีปัตตา (2565) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า การศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวมมีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 อยู่ในระดับมาก เพราะบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ดำเนินการตามรายละเอียด และเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ แปลงเป็นกลยุทธ์ไปสู่นโยบายการปฏิบัติงาน แผนการดำเนินงาน กำหนดรายละเอียดด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษาดังแนวคิดของณัฐพันธ์ เขจรนนท์ (2556) กล่าวว่า การดำเนินการกลยุทธ์การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ดำเนินงานต่อจากการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเป็นความจริงและประสบความสำเร็จตามต้องการ ถ้าได้รับการวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างดีจากนักปฏิบัติ

ด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยรวมมีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 อยู่ในระดับมาก เพราะบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาวางแผนกลยุทธ์เป็นกระบวนการวางแผน การกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จะได้มาซึ่ง วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมาย และกลยุทธ์ ตามความชัดเจนในภารกิจบทบาท ของสถานศึกษา เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการในอนาคตโดยครอบคลุมทิศทางและแนวทางสำหรับ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ดังแนวคิดของ นันท์รัตน์ เจริญกุล (2565) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดวิถีทาง แนวทาง หรือกลไกในการ ดำเนินงานต่าง ๆ

โดยเน้นการมองไปสู่อนาคต ภายใต้การพิจารณาถึงความเป็นไปได้ สภาพแวดล้อม และ ความสามารถของ
องค์การและการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ สูงสุดท่ามกลาง
สภาพแวดล้อมในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เพื่อนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมาย/ภารกิจที่วางไว้

ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์การ โดยรวมมีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 อยู่ใน
ระดับมาก เพราะบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อม วิเคราะห์ภาพ
แวดล้อมทั้งภายนอกและภายในนำมากำหนดเป็นองค์ประกอบ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค เพื่อ
ประเมินสถานการณ์ สำหรับแนวทางในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ
ภริญา ชัตติยะ (2561) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว พบว่าการตรวจสอบ
สภาพแวดล้อม ทั้งภาพรวมและรายข้อคำถามอยู่ในระดับมาก

ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ โดยรวมมีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 อยู่ในระดับมาก เพราะ
การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการทำงานตลอดจนตรวจสอบความก้าวหน้าของงานตามระยะเวลาที่
กำหนดตามตัวชี้วัดสำคัญที่กำหนดมาตรฐานของผลงาน การวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรค และเปรียบเทียบผล
ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ ภริญา ชัตติยะ (2561) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว พบว่า การประเมินผล
การควบคุม ทั้งภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดย
ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์
ต่างกัน เพราะสถานศึกษาได้ดำเนินการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามนโยบายของพื้นที่การศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และได้บูรณาการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามบริบทพื้นที่ของ
สถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง
เขต 2 มีบริบทพื้นที่ใกล้เคียงกันจึงทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยการจำแนกตามขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย นาคสิงห์ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1 พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ที่มีขนาด
ต่างกันมีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน

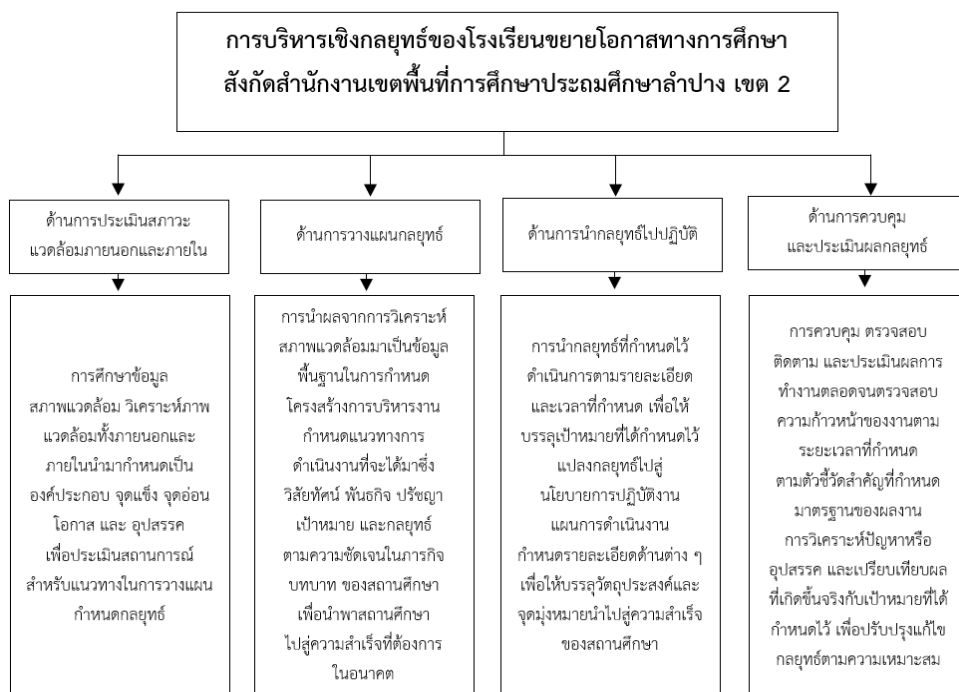
ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารเชิงกลยุทธ์ต่างกัน เพราะการดำเนินงานเน้นที่ความสามารถในการปฏิบัติงานสำคัญต่าง ๆ
ของบุคลากรที่มีรูปแบบและลักษณะเดียวกันตามการทำงานในสถานศึกษาหรือระบบราชการโดยไม่จำกัดวุฒิ
การศึกษาแต่มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พิชชา มานันต์ (2560)

ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบุรีพาเพ็ญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 บุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารโรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบุรีพาเพ็ญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดย ภาพรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะการดำเนินงาน ของบุคลากรจำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการทำงานเฉพาะด้าน จะต้องเรียนรู้สะสม ประสบการณ์เพื่อการทำงานให้สำเร็จ และงานในสถานศึกษามีความหลากหลายจึงทำให้ประสบการณ์ในการทำงานนั้นมีความสำคัญกับบุคลากรเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 แตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองศ์การ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้าน การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ อุ๋นใจ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเชิงกล ยุทธ์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการเชิงกล ยุทธ์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ดังภาพ 1

ภาพ 1 องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์

สรุป

การบริหารเชิงกลยุทธ์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาการศึกษา ต้องกำหนดแนวทาง กำหนดทิศทางกลยุทธ์ และวางแผนการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา เข้าใจการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทสังคม เพื่อพัฒนาสถานศึกษา และนักเรียนให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเป็นกรอบการพัฒนาการศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเชิงกลยุทธ์สถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และควรปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์

สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการนำผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา และสถานศึกษาควรปรับปรุงการกำหนดภารกิจและบทบาทในการทำงานของบุคลากรทุกคนอย่างชัดเจน

1.3 ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร

สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมเพื่อแนวทางในการวางแผน และสถานศึกษาควรปรับปรุงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและนำมาใช้ในการประเมินสถานการณ์ของสถานศึกษา

1.4 ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกลยุทธ์ของโรงเรียน และสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาการกำหนดมาตรฐานของผลงานเป็นเกณฑ์ที่ใช้วัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์เฉพาะงานใดงานหนึ่ง เช่น งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษาทุกสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2556). การจัดการเชิงกลยุทธ์ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ณัฐพร ละม้ายแข และทัศนะ ศรีปัดดา. (2565). การศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(6), 66- 76.
- นภัสภรณ์ มูลสิน. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- นันทรัตน์ เจริญกุล. (2565). การบริหารนโยบายและกลยุทธ์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรศักดิ์ อุ่นใจ. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษ. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหานอร์ทกรุงเทพ.*
- พิมพ์พิชชา มานัด. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- ภิญญา ชัดตียะ. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สมหมาย นาคสิงห์. (2563). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*. 9(2), 124-130.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570. เรียกใช้เมื่อ 8 มิถุนายน 2566, จาก https://drive.google.com/file/d/19CRG3pL1VuSkf3LjomP_KsjUO9HNHUo_/view.
- สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). การศึกษาไทยในโลกยุคเปลี่ยนผ่าน Thai Education in the Era of Transformation. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลชิ่ง จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง.